

KAKO ZADOBITI POŠTOVANJE SVOG DJETETA

Najveća je briga svakog roditelja da se djetetu ne dogodi nešto loše. Živimo u svijetu u kojem iza svakog ugla vrebaju opasnosti i izazovi koji mogu pogubno djelovati na naše mališane. Svi smo i sami prošli neobuzdane godine i znamo što je mladost-ludost i kako nije lako odoljeti zabranjenom voću. Hoće li naša djeca vući vruga za rep ne ovisi toliko o njima, koliko o nama - njihovim uzorima.

Jeste li dobar uzor svojoj djeci?

Najbolji način da osigurate da se vaše dijete nikad ne uplete u nezakonite radnje i slične aktivnosti je taj da zadobijete njegovo poštovanje te da se ono iz ljubavi i poštovanja prema vama ne upliće u loše društvo i aktivnosti koje bi vas kao roditelje povrijedilo. Svako dijete koje poštuje svoje roditelje neće učiniti ništa nepromišljeno što bi ga dovelo do toga da razočara svoje roditelje. Dakle, navedite svoje dijete da vas poštuje pa vas neće iznevjeriti.

Pitanje je kako postići to da nas vlastita djeca poštuju, zar ne? U većini slučajeva djeca se ne ugledaju na svoje roditelje, barem ne svjesno. Al' nesvjesno itekako. Nije bez razloga ona stara poslovice da jabuka ne pada daleko od stabla. Iako djeca traže uzore izvan doma, u osobama s estrade i herojima ulice, htjeli to ili ne, oni poprimaju vrline i vještine roditelja i o poštovanju uče najviše od njih.

Postoji nekoliko jednostavnih načina kako pridobiti poštovanje u obitelji.

- Kao prvo, **poštujte sebe** – držite do sebe i svog dostojanstva tako da uvijek činite ono što propovijedate. Nikad ne recite jedno, a radite drugo. Naprimjer, uvjeravati djecu da ne smiju pušiti, a sami ste pušač, kažnjavati dijete kad nešto slaže, a ono vas uhvati u laži s vremena na vrijeme, inzistirate da se primi knjige, a vas nije nikad vidjelo s knjigom u ruci. Razumijete li na što ciljamo? Kako će vas poštovati ako ne stojite iza svoje riječi? Zato uvijek držite do svoje riječi, održite svoja obećanja i budite ono što želite da vam dijete bude – od A do Ž. Ako vi držite do svoje riječi, držat će i drugi, uključujući vaše dijete. Dokle god poštujete sebe i drugi će vas poštovati.
- **Poštujte svoje dijete** ako želite da vas ono poštuje. Bez onog "uradi to zato što ti ja kažem". Ne podcjenjujte dječju inteligenciju, uvijek im objasnite zašto moraju ili ne moraju nešto učiniti. Poštujte djetetovu privatnost, slobodu izražavanja, slobodu mišljenja, pravo na svoje ja i slično, tako da previše ne miješate i ne namećete svoje stavove. Što češće možete, iskreno mu pokazujte koliko ga poštujete.
- **Poštujte svoga supruga ili svoju suprugu** i neka to djetetu bude vidljivo. Ako jedan roditelj nešto dopušta, a drugi ne, dijete će uvijek naći načina da to iskoristi, pa čak i nepošteno. Poštovanje se najprije uči u svom domu. Ako je dijete izloženo primjerima nepoštovanja kod svojih roditelja, lako je moguće da će to nepoštovanje uzvratiti kad-tad.
- Ove tri stvari vrlo su jednostavne i očite, stoga ne bi trebalo predstavljati problem primijeniti ih u praksi, pogotovo ako vam je stalo do dobrobiti vašeg djeteta ili djece. Nekad nam se neki postupci čine teško ostvarljivim u praksi, no ako pred svojim očima stalno imamo na umu blagodat svoje djece, a time i svoju vlastitu, možemo skupiti dovoljno snage i hrabrosti da se odupremo izgovorima i preskočimo prepreke.

Prema tome, danas donesite odluku da ćete se s poštovanjem odnositi prema sebi, svome djetetu i ostalima ukućanima, a po mogućnosti i prema svima ostalima.

Istina je da je ljudsko dostojanstvo lako narušiti, no ako smo svjesni kuda to vodi, lakše nam je uhvatiti se ukoštac s izazovima. A sve za ljubav naše djece.

Ne morate biti naj-nešto da bi vas se poštovalo. Ne morate biti ni naročito potkovan, ni posebno odlikovani. Važno je biti ono što želimo da nam djeca budu. Vrline se mogu izgraditi ako postoji volja.

Za izgradnju poštovanja kod djece bitno je:

- komunikacija
- **Ne zapostavljati ih** - roditelji koji zbog posla ili drugih obveza zapostavljaju svoju djecu, gube osjećaj za njihove potrebe, a time i poštovanje. Djeci je potrebno puno vaše pažnje i ljubavi, a time i vašeg vremena, pa makar to i ne pokazuju. Ako ne žele provoditi vrijeme s vama, to nije zato što vas ne trebaju, nego zato što vas ne trebaju takve kakvi jeste. Promijenite ploču, provodite više vremena zajedno i vidjet ćete promjene u odnosu. Nije samo bitno kako provodite vrijeme zajedno nego i koliko. Makar ih samo gledali na nekom natjecanju ili predstavi, znat će da ste bili tu za njih i moći će to cijeliti.
- **Ne prigovarati stalno** - ako često prigovarate i namećete svoje ideje, nećete postići poštovanje. Nitko ne voli da mu se zanovijeta i ukazuje samo na loše. Ako imate razlog za prigovaranje, sigurno imate i razlog za pohvalu. **Ne zaboravite pohvaliti dijete više nego što ga kудite.** Budite sigurni, dijete će vas puno više poštovati ako ga često hvalite, umjesto prigovarate.
- **Pohvaliti ih i nagraditi** kad pokazuju poštovanje kako bi ih se motiviralo da to i dalje čine.
- **Shvatiti da ne odgajate djecu, već odgajate osobe** - većina djece ne vole da ih se smatra djecom niti da ih se tretira kao djecu. Prije će vas poštovati ako im se obraćate kao osobama (po mogućnosti odraslim), a ne kao djeci.
- **Ispunjavati obećanja** - svako obećanje koje ne održite umanjuje Vaš karakter, nagriza povjerenje i poštovanje. Svaki put kada ne ispoštujete svoje obveze ili prekršite svoju riječ, to nagriza veze između vas i osobe koju imate privilegiju "roditeljovati".
- **Govoriti istinu** - kroz otvorenost i iskrenost osvajate povjerenje, a time i poštovanje. Prenosite im što više ključnih informacija, bez onog "oni su još premali da bi to shvatili". Informirajte ih. To im pokazuje da su vam važni. Tada će učiniti sve da vas ne iznevjere. Ne dopustite da se pitanja nagomilavaju, objasnite razloge svojih odluka i budite transparentni sa svojom djecom koliko god je to moguće. Tako problemi neće rasti i nesporazumi se neće događati.
- **Pomno ih slušati** - pravi roditelji osvajaju srca svoje djece tako što ih pomno slušaju. Većina roditelja misli da su oni ti koji trebaju govoriti. Sva djeca imaju temeljnu potrebu da budu shvaćena. Slušati ono što drugi imaju za reći, znak je poštovanja. To im pokazuje da ih cijelite. Trebate ulagati samog sebe u komunikaciju s drugima. Trebate razumjeti druge, kako bi oni mogli razumjeti vas. Trebate postići da se vaše dijete osjeća shvaćenim. Ako ih slušate, oni će slušati vas. Slušanje je uistinu najveći kompliment. Jedan od najvećih darova koji ikome možete dati je taj da im date 100% vaše pažnje.
- **Neprestano suosjećati** - stalno pokazujte dobrotu svojoj djeci, pokazujte iskrenu brižnost. Djeca imaju urođenu potrebu da ih se cijeni, da se drži do njih. Oni žude za tim. Imaju strastvenu želju da ih se dobro tretira. Tu se radi o svakodnevnom iskazivanju ljubaznosti, štovanja i obzirnosti. Manire su podmazivači svake organizacije, pa tako i obitelji. Mnogi se roditelji previše

brinu da ne budu preblagi. Oni djeluju strogo i autokratski, odašaljući valove straha svojoj obitelji. To dovodi do toga da se u djetetu razvija ili pobunjenički ili strašljivi duh. Ni jedno ni drugo nije dobro za razvoj djeteta. Najbolji roditelji balansiraju svoju dobrotu s disciplinskim mjerama. Oni su istovremeno strogi i ljubazni. Oštri su kada okolnosti to zahtijevaju. Nećete biti u mogućnosti osvojiti dječja srca i okrijepiti njihovu dušu ako na njih vičete po cijele dane.

Zadovoljite djetetove temeljne potrebe i poštovanje će doći samo od sebe.

Temeljne su djetetove potrebe:

- da budu slobodna,
- da budu prihvaćena i pohvaljena,
- da ih se cijeni, da se drži do njih,
- da budu shvaćena,
- da rastu i razvijaju se.

Ne trebamo biti Tesla da bi nam se upalila lampica i da bismo uvidjeli da se razvojem poštovanja unutar obitelji razvija poštovanje općenito, pa tako i prema drugim ljudima, bićima i stvarima. Hoće li se djeca odnositi prema drugima, kao i prema stvarima, s nepoštovanjem i nebrigom, ovisi o tome jesu li prethodno razvili poštovanje u roditeljskom domu.

Da ne bismo mlatili praznu slamu, jasno i glasno, ovdje i sada apeliramo na preuzimanje odgovornosti. Neizmjerno je bitno prihvatiti svoj dio odgovornosti u tome kako se naša djeca razvijaju i ponašaju. Uzornim ponašanjem utječemo na to da nam se djeca ponašaju uzorno. Kad su nam djeca uzorna, vrlo rado preuzimamo odgovornost za njihovo vladanje i postignuća, ističemo kako smo ih dobro odgojili. No kad počnu problemi i nevolje, odjednom je krivo loše društvo, televizija, računalo, škola i da ne nabrajamo. Naravno, sve ima svoje, pa tako i okolina utječe na djecu, no u kojoj mjeri, to ovisi o kućnom odgoju.

Još ste tu? Nitko ne voli biti kriv, a još manje čuti to od drugih. Smisao je ovog članka ukazati na divotu moći koju imate nad svojom djecom, a ne na krivicu.

Što to znači preuzeti odgovornost i kako to učiniti?

Prvo, osvijestiti da što sijemo to žanjemo, što znači da smo na ovaj ili onaj način doprinijeli, bilo svojim mislima, riječima ili djelima, razvoju situacije. Ako nas djeca ne poštuju i općenito se ponašaju nedolično, nisu kriva djeca, nego mi, jer ih je nedostatak naše ljubavi, pažnje i odgoja naveo na to. Prihvatiti tu činjenicu znači preuzeti odgovornost. No to nema smisla ako nešto ne poduzmemo.

Nakon što smo osvijestili da smo potpuno ili djelomično odgovorni za stanje stvari, prelazimo na osvještavanje svoje moći, a ne samo krivice. Kako smo imali moć negativno utjecati na svoju djecu, imamo istu moć i pozitivno utjecati. Dakle, ako smo mogli uprskati stvari, možemo ih i popraviti. To je ljepota preuzimanja odgovornosti.

<http://www.zivotna-skola.hr/>